

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 18 stycznia 2022 r.

Pozycja 16

POSTANOWIENIE z dnia 17 września 2021 r. Sygn. akt Tw 6/20

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Julia Przyłębska,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym wniosku Wójta Gminy Wilkowice w sprawie zgodności:

§ 1 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2020 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta, zmiany nazwy gmin oraz siedziby władz gminy (Dz. U. poz. 1332) z:

- art. 4b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, ze zm.) w związku z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze w związku z art. 2 oraz w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- art. 4d w związku z art. 4 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 15 ust. 2 Konstytucji,
- art. 4 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze w związku z art. 2 i art. 7 oraz w związku z art. 15 ust. 2 w związku z art. 165 ust. 2 Konstytucji,
- art. 165 ust. 2 w związku z art. 15 ust. 2 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania wnioskowi dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Wilkowice, reprezentowany przez pełnomocnika, wystąpił 30 października 2020 r. (data nadania) do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia.

Zarządzeniem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 16 grudnia 2020 r. wnioskodawca został wezwany w trybie art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393) do nadesłania odpisu wniosku wraz z załącznikami. Zarządzenie to zostało doręczone 4 stycznia 2021 r.

Powyższe zarządzenie zostało wykonane w określonym terminie.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) wniosek podmiotu, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 3-5 Konstytucji, podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada on określonym przez prawo wymogom określonym w art. 47 ust. 1 i 2 oraz art. 48 ust. 1 u.o.t.p.TK, nie jest oczywiście bezzasadny (art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK), a w szczególności, czy pochodzi od uprawnionego podmiotu (art. 191 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 191 ust. 2 Konstytucji).

Trybunał w składzie jednego sędziego Trybunału wydaje postanowienie o odmowie nadania dalszego biegu wnioskowi złożonemu przez podmiot, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 3-5 Konstytucji jeżeli nie spełnia on wymogów określonych w ustawie i usunięcie braków nie jest możliwe (art. 61 ust. 1 i ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK).

2. W myśl art. 191 ust. 1 pkt 3 Konstytucji organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego mogą wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności aktów normatywnych z aktami mającymi wyższą moc prawną w hierarchii źródeł prawa.

Dla zainicjowania postępowania przed Trybunałem konieczne jest podjęcie przez organ stanowiący danej jednostki uchwały w sprawie wystąpienia do Trybunału z wnioskiem o zbadanie zgodności aktu normatywnego z aktem wyższego rzędu. Uchwała ta musi w sposób jednoznaczny wyrażać wolę wszczęcia postępowania przed tym organem i jednoznacznie określać przedmiot zaskarżenia oraz podstawę kontroli. Brak takiej uchwały powoduje, że postępowanie przed Trybunałem w ogóle nie może zostać wszczęte.

Należy podkreślić, że niepodjęcie uchwały przez organ stanowiący samorządu terytorialnego przed wystąpieniem z wnioskiem nie stanowi braku formalnego, który mógłby być usunięty w trybie art. 60 ust. 2 u.o.t.p.TK. Z brakiem formalnym mamy do czynienia, gdy uchwała właściwego organu została podjęta przed wystąpieniem do Trybunału, a jedynie nie dołączono do wniosku dokumentu zawierającego jej treść. W takiej sytuacji dołączenie uchwały do akt usuwa przeszkodę formalną i pozwala na nadanie wnioskowi dalszego biegu. Natomiast w przypadku, gdy uchwała w ogóle nie została podjęta lub została podjęta po sporządzeniu wniosku, występuje brak legitymacji czynnej po stronie wnioskodawcy. Oznacza to w istocie, że takiego wnioskodawcę należy uznać za podmiot nieuprawniony, który w sposób bezpodstawny powołuje się na wolę organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego. Sporządzony w tej sytuacji „wniosek” nie może wywołać skutku w postaci wszczęcia konstytucyjnej kontroli aktu normatywnego. Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego stanowi *conditio sine qua non* wszczęcia postępowania z wniosku tego organu. Dla ustalenia, czy wniosek pochodzi od organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego potrzebny jest dowód, że został on wniesiony na podstawie uchwały uprawnionego organu. Oznacza to, że najpierw musi zostać podjęta stosowna uchwała, a następnie na jej podstawie może być sporządzony wniosek do Trybunału Konstytucyjnego (por. postanowienie z 26 marca 2019 r., sygn. Tw 21/18, OTK ZU B/2019, poz. 219 i wskazane tam orzecznictwo).

Zaznaczyć przy tym należy, że nie jest możliwe sanowanie wniosku, złożonego w drodze później podjętej uchwały o wystąpieniu do Trybunału Konstytucyjnego. Podmiot sporządzający lub podpisujący wniosek, jest zobowiązany do działania w granicach i w zakresie udzielonego pełnomocnictwa. Nie posiada on kompetencji do samodzielnego kształtowania zarówno przedmiotu, jak i wzorców kontroli, gdyż wiąże go treść uchwały podmiotu legitymowanego do wystąpienia z wnioskiem do Trybunału. Jednocześnie trzeba podkreślić, że

tak rozumiana wadliwość uchwały stanowiącej podstawę wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego nie może zostać uznana za brak formalny, który podlegałby usunięciu w trybie art. 60 ust. 2 u.o.t.p.TK (por. powołane wyżej postanowienie z 26 marca 2019 r., sygn. Tw 21/18 i powołane tam orzecznictwo).

3. W niniejszej sprawie, wniosek skierowany do Trybunału Konstytucyjnego przez Wójta Gminy Wilkowice sporządzony został 28 września 2020 r., czyli przed podjęciem uchwały przez organ uprawniony, to jest Radę Gminy Wilkowice. Uprawniony organ podjął bowiem uchwałę o wystąpieniu z wnioskiem do Trybunału dopiero 30 września 2020 r. Tym samym uchwały podjętej 30 września 2020 r. przez Radę Gminy Wilkowice nie można uznać za podstawę prawną wniosku z 28 września 2020 r. Wniosek został bowiem sporządzony bez upoważnienia oraz bez wcześniejszego określenia zarówno przedmiotu, jak i wzorców kontroli przez uprawniony do tego organ samorządu terytorialnego.

W konsekwencji stwierdzić należy, iż wniosek o wszczęcie konstytucyjnej kontroli aktu normatywnego został sporządzony bez jakiegokolwiek podstawy prawnej.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK wnioskodawcy przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie siedmiu dni od daty jego doręczenia.